

Potencijal za razvoj poslovanja mladih poljoprivrednika kroz mjeru 6

iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Područje LAG-a LIKA posjeduje ogroman potencijal za razvoj koji se ogleda u očuvanoj prirodi, bogatoj kulturnoj i prirodnoj baštini, dobroj prometnoj povezanosti, brojnim prirodnim ljepotama i marljivim ljudima, no sve smo češće svjedoci napuštanja i zapuštanja poljoprivrednih površina, loše demografske strukture ruralnih područja koja se ogledaju prvenstveno u odljevu mladih obrazovanih ljudi i sve starijoj strukturi seoske zajednice pa onda sukladno tome i poljoprivrednih gospodarstava.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, područje LAG-a LIKA karakterizira loša demografska struktura poljoprivrednog stanovništva, čak 40,58% nositelja PG-a stariji su od 65 godina, dok su osobe do 40 godina starosti nositelji svega 9,26% PG-a (u 2015. godini).

Ipak, vidljiv je veliki pomak u odnosu na 2013. godinu kada su, prema istim podacima, čak 53,76% nositelja PG-a bili stariji od 65 godina, dok su na samo 3,7% PG-a nositelji bili mlađi od 40 godina.

Kako bi se nastavili i potaknuli pozitivni trendovi u ruralnim područjima potrebno je pokrenuti gospodarsku aktivnost temeljenu na komparativnim prednostima, prvenstveno kroz **razvoj poljoprivrede i turizma na poljoprivrednim gospodarstvima**.

Temeljni čimbenik za postizanje navedenog je čovjek – mladi poljoprivrednik sa znanjem, željom i poduzetničkim duhom za uvođenje novih znanja, inovacija i razvoj vlastite uspješne budućnosti.

Dok su do sada glavne prepreke mladima za ulazak u poljoprivrednu proizvodnju bile nedostatak financijskih sredstava za pokretanje i razvoj svoje poduzetničke ideje, danas su kroz mjere Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. godine osigurana bespovratna sredstva koja djeluju u smjeru generacijske obnove gospodarstava.

U tekstu ćemo staviti naglasak na **potencijal za razvoj mladih poljoprivrednika kroz mjeru 6: „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja“ iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.**

Potpore u okviru ove mjere podijeljene su u 4 podmjere koje se mogu podijeliti u dvije skupine:

- Potpore razvoju poljoprivrednih djelatnosti na gospodarstvu:
 - Podmjera 6.1. „Potpora za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima“;
 - Podmjera 6.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“.
 -
- Potpore za pokretanje i/ili razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu:
 - Podmjera 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“;
 - Podmjera 6.4. „Ulaganje u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti“.

Podmjera 6.1. prvenstveno je namijenjena mladim poljoprivrednicima – osobama od 18 do 40 godina koja posjeduju odgovarajuća stručna znanja i vještine te su po prvi put na poljoprivrednom gospodarstvu postavljeni kao nositelji poljoprivrednog gospodarstva te nisu registrirani kao nositelji duže od 18 mjeseci. Gospodarstvo u trenutku prijave mora pripadati ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 8.000 do 49.999 EUR-a pri čemu je **iznos potpore 50.000 EUR-a**.

Podmjera 6.3. namijenjena je malim poljoprivrednim gospodarstvima ekonomske veličine iskazane u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od 2.000 do 7.999 EUR-a. **Iznos potpore je 15.000 EUR-a** te podmjera, između ostaloga daje mogućnost ulaganja u nabavu rabljene poljoprivredne mehanizacije, strojeva i opreme. **Navedena potpora može biti odličan zamašnjak i za mlade poljoprivrednike** ukoliko su prema ekonomskoj veličini premali da bi bili prihvatljivi korisnici u podmjeri 6.1.

Ukoliko mladi poljoprivrednici svoje gospodarstvo žele razvijati u pravcu nepoljoprivrednih djelatnosti, nude im se mogućnosti za ulaganje u turizam u ruralnom području, tradicijske, umjetničke obrte, izradu suvenira, pružanje usluga u ruralnim područjima, poljoprivredi i šumarstvu te ulaganje u preradu, marketing i izravnu prodaju lokalnih proizvoda kroz **podmjeru 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ i podmjeru 6.4. „Ulaganje u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti“**. Glavna razlika između ove dvije podmjere je što se u podmjeri 6.2. dodjeljuju sredstva za pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti **u iznosu 50.000 EUR-a**, dok je **podmjera 6.4.** namijenjena pokretanju i/ili razvoju nepoljoprivrednih djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu pri čemu se **iznosi potpore kreću od 3.000 do 200.000 EUR-a uz intenzitet potpore od 70%**.

Kako bi se potencijalne korisnike pravovremeno upoznao s potencijalima za razvoj njihovog poslovanja kroz mjere iz Programa ruralnog razvoja, u svom svakodnevnom poslovanju ured LAG-a LIKA djeluje po principu one stop – info točke. Na raspolaganju je svim lokalnim dionicima osobnim kontaktom, telefonom, elektroničkom poštom te preko svojih web stranica i društvenih mreža kojima obavještava zainteresirane o mogućnostima koje im se nude kroz natječaje te zakonskim okvirima bitnima za njihovo poslovanje.

Od prvog kvartala 2017. godine potencijalni korisnici mjera iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. imati će mogućnost aplicirati i na LAG natječaj za mjere koje je LAG definirao u svojoj Lokalnoj razvojnoj strategiji. Korisnici se javljaju na natječaje onog LAG-a u kojem imaju sjedište, odnosno prebivalište. LAG LIKA će pristupiti raspisivanju natječaja za Podmjere: 6.2., 6.3., 6.4., 4.1.1., 4.2.1., 7.4. i 8.5.2. Prednost prijave na LAG natječaj za navedene mjere je manja konkurencija u odnosu na natječaje koje raspisuje Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te uvažavanje specifičnosti ulaganja na području pojedinog LAG-a.

Dodatni poticaj budućim korisnicima - mladim poljoprivrednicima kao i svima ostalima za prijavu svojih projekata na natječaje iz mjere 6 Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020., kao i na ostale mjere, zasigurno mogu biti i dosad izdane odluke u mjeri 6 (podmjere 6.1. i 6.3.).

Naime, na dan 16.09.2016. u podmjeri 6.3. za područje LAG-a LIKA odobren je 21 projekt u ukupnoj vrijednosti 2.390.335,50 kn, dok su u podmjeri 6.1. na dan 16.09.2016. odobrena 4 projekta u ukupnom iznosu 1.523.700,00 kn pri čemu još uvijek nisu poznati svi rezultati te se očekuje da će iznos odobrenih sredstava biti i veći.

Ako pogledamo ukupno odobrena sredstva kroz dosad provedene natječaje iz Programa ruralnog razvoja (kroz mjere 4, 6 i 7) ukupan iznos odobrenih sredstava za područje LAG-a LIKA iznosi 11.005.242,26 kn.

Iznesene činjenice snažan su poticaj za razvoj i aktivaciju potencijala koje ovo područje posjeduje u svrhu postizanja integralnog gospodarskog razvoja LAG-a LIKA.